

**АНАЛІТИЧНА СЛУЖБА:
ВІД МИНУЛОГО ДО МАЙБУТНЬОГО
Л.Є. Булітко, А.О. Павленко
ХТКШІСумДУ ім. Івана Кожедуба
41100, м. Шостка, вул. Інститутська, 1
e-mail: vavrinchuk@list.ru**

Оглядова робота присвячена розвитку аналітичної служби, яка щоденно обслуговує виробництва в світі і має важливе значення для кожної держави в цілому.

Аналітична служба - це сервісна система, яка забезпечує конкретний аналіз певних об'єктів з використанням методів, що рекомендує аналітична хімія. Сучасною тенденцією є автоматизація аналітичних процедур.

Розвиток аналітичної служби в Україні почався наприкінці ХІХ ст. з робіт вчених Харківського університету по вивченню складу корисних копалин. Зі збільшенням темпів індустріалізації зростала і кількість техніко-аналітичних досліджень.

Після 1917 р. з бурхливим розвитком промисловості виникла необхідність в організації заводських лабораторій і забезпечення їх кадрами. Були створені наукові лабораторії галузевих інститутів, що вирішили багато теоретичних питань аналітичної хімії. Великий внесок у розвиток фізико-хімічних методів аналізу зробили українські вчені, наприклад, Н. А. Тананаєв і А. К. Бабко.

По закінченні другої світової війни з'явилися нові галузі науки і техніки та були створені нові матеріали, що потребували нових методів аналізу. Наприклад, радянські вчені розробили методики для швидкого спектрального аналізу металів і сплавів. Також було запроваджено хроматомас-спектроскопічні методи аналізу складних сумішей. Українські хіміки зробили внесок у пошук нових органічних реагентів та вдосконалення фізико-хімічних методів аналізу, що потребували математичної обробки

результатів. З кінця 1670-х р.р. були поставлені питання використання ЕОМ в аналітичній хімії.

Науково-дослідні роботи в області аналітичної хімії в Українській РСР координувала Наукова рада з проблеми «Аналітична хімія» Академії наук, створена в 1970 р. З 1997 року Наукова Рада НАН України відновила свою діяльність.

Тим часом в США необхідність забезпечити контроль якості виробництва ліків, продуктів харчування та косметики призвела до закріплення на законодавчому рівні належних практик - виробничої (GMP), клінічної (GCP) тощо. В 1979 р. з'являється GLP – система норм, правил і вказівок, що направлені на забезпечення узгодженості й достовірності результатів лабораторних досліджень. На сьогодні система GLP є нормою світової практики і впроваджується на законодавчому рівні в Україні в фармацевтичній галузі.

В м. Шостка є перспективи як використання результатів світового досвіду роботи аналітичної служби, так і запровадження нових підходів аналітичного контролю, враховуючи науковий і виробничий потенціал нашого міста. Поява індустріального парку "Свема" відкриває нові можливості. А наявність навчальних закладів хімічного профілю дозволяє забезпечити в разі потреби необхідними фахівцями лабораторії аналітичних служб нашого регіону.

Список літератури

1. Основы аналитической химии. В 2 кн./Ю.А. Золотов. - М.: Высш.шк., 1999.
2. <http://www.diklz.gov.ua/document/nakaz-moz-vid-13092010-r-769-prozatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-farmatsevtichnogo-sekt> (дата звертання: 18.02.2013)
3. <http://www.achem.univ.kiev.ua/history>(дата звертання: 18.02.2013)
4. <http://gmpnews.ru/istoriya-gmp/> (дата звертання: 19.02.2013)
5. <http://www.svema.ua> (дата звертання: 19.02.2013)

Хімія: наука і практика: Збірник тез доповідей X відкритого студентського науково-практичного семінару, присвяченого 10-річчю створення кафедри, м. Шостка, 14 березня 2013 р. – Суми: Сумський державний університет, 2013.